

W KAJDANACH NAMIETNOŚCI

Wstrząsająca opowieść o miłości i zbrodni

— A skądbyś miał pieniądze?—zapytał Kolas.
 — Tego nie wiem i nie dowiem się, bo boisz się mi powiedzieć. Trudno. Schowaj sobie swoją tajemnicę. Ale pieniądze — nie! Pamiętasz, co mi obiecywał?
 — Pamiętam.
 — Więc... jedźmy!
 — Do Warszawy?
 — Chyba, że nie do Pacanowa. Nie obiecałeś, kajsaka, może?
 — Pojedziemy.. Ale nie tak zaraz...
 — Ile czasu mam jeszcze czekać? Już mi się sprzykrzyło!
 — Wiesz, że jeździłem do Warszawy. Chwilowo jeszcze nie znalazłem nic odpowiedniego.
 — Więc pojedźmy szukać razem. Zresztą, rób, jak chcesz. Ja jutro jadę.
 — Sama?
 — A co? Z mamką? Niemowle jestem, czy co?!
 — Mówię ci... poczekaj jeszcze trochę...
 — Ani jednego dnia!
 Kolas otarł pot z czoła. Postanowienie Kaśki musiało być niezachwane. Przeraziło go. Zdobył się na ostatni wysiłek:
 — Dokąd pojedziesz? Gdzie się podziejesz? Nie znasz miasta...
 — Mniejsza z tem. Mam język. Dopytam się. Pójdę do moich przyjaciół warszawskich. Do pana Wilewicza. Zostawił mi swój adres. Bardzo był dla mnie miły. A teraz jest jeszcze bogatszy, niż dawniej, bo odziedziczył dużo pieniędzy po Pieszce. Już on mi pomoże...
 Kolos pogroził jej pięścią. Krzyknęła:
 — Ino mi nie groź, te, hetka-pętelka, bo jak ja ci zagrozę, to ci się słabo zrobi! Muszę raz zrobić z tobą koniec! Ani chwili dłużej z tobą nie będę gadać! Ostatnie słowo: tak czy nie?!
 — Tak! — syknął pokonany.
 — Kiedy wyjazd?
 — Kiedy zechcesz...
 — Jutro albo wczera!
 — Niech będzie — odparł zrezygnowany.
 Napawając się swym zwycięstwem, Kaśka rzekła wspaniałomyślnie:
 — Żebyś nie myślał, że jestem taka świnią, jak ty, dając ci czas do poniedziałku. Może i dłużej. A teraz idę do ciotki. Dobranoc.

— Zostań, Kaśka — szepnął namiennie, chwytając ją w objęcia.
 Odepchnęła go szorstko. Rzuciła niedbale:
 — To już nie! W Warszawie...
 Zdjęła chustkę, suszącą się przy ogniu, z krzesła i otworzyła drzwi. Chlusnął zimny podmuch wicheru. Kolas chciał z tego skorzystać, mówiąc:
 — Niesposób iść na taką zawieruchę...
 — Jak mogłam przyjść, zdołam i wrócić! Do ciotki niedaleko!
 Wkrótce już słychać było odgłos jej nóg, chłupoczących w błocie wiejskim.
 Kolas przysłuchiwał się tym odgłosom i w myśli już ją do siebie tulił na wygodnym, szerokim łóżku warszawskim...
 — — — — —
 Księżna Brewska przyjechała do Warszawy wraz z Lusią i przebywała tam w zupełnej samotności, nie przyjmując absolutnie nikogo.
 Nawet Karol, choć zgłaszał się kilkakrotnie, nie uzyskał wstępu.
 Był wszakże jeden wyjątek. Ktoś, dla kogo pokoje ks. Brewskiej stały zawsze otworem. Tym unikatem był — Jan Wilewicz.
 Karol miał wszakże „swojego człowieka” w tym samotnym pałacu.
 Była to — Lusja.
 Któregoś dnia zagadnęła księżnę:
 — Spotkałam dziś w Alejach hrabiego Karola. Zachodzi w głowę, dlaczego księżna nie chce go przyjąć. Mówił, że dałby dziesięć lat życia za to, aby móc porozmawiać z księżną. Obawia się, że pan Pieszko coś na niego nagadał. Chciałby to sprostować. Przyrzekłam, że poproszę księżnę, by zechciała go przyjąć. Co mu mam powiedzieć?
 — Nic.
 — Po chwili zaś dodała:
 — Pragnę być sama, zupełnie sama.
 Tymczasem jak na złość zameldowano Jana Wilewicza i księżna kazała go prosić. Poprosiła Lusię, aby ich zostawiła samych. Zapytała niecierpliwie:
 — I cóż?
 — Niestety, nic. Ani śladu.
 — Więc już nie odnajdziemy tej dziewczyny?
 — Obawiam się, że nie.
 — A czy pewne, że była owej tragicznej nocy w domku?

— To nie ulega najmniejszej wątpliwości. Janek sam odwoził ją na dworzec. Poza to wie tylko, że nazywała się Jasją, pracowała w jakimś magazynie mód i była niezwykle piękna.
 Księżna rzekła:
 — Nie pojmuję, dlaczego się nie zgłosiła do mnie. Przyjęłabym ją, jak rodziną córkę, skoro mój Andrzejek ją kochał i ona jego. Biedactwo, zapewne, leży gorzko. Czemuż się do mnie nie zgłasza?
 — Może nie ma odwagi? Albo jest za dumna.
 Księżna zamysliła się i rzekła:
 — Powiem panu, co mi jeszcze na myśl przyszło. Znali się z Andrzejem, podobno, półtora roku. I jakby... bliżej... Owocem ich miłości mogło być...
 — Dziecko?
 — A tak. I o ile znam Andrzeja, nie zawałaby się znać tego dziecka za swoje.
 Księżna uśmiechnęła się smutnie i szepnęła, roniac łzę:
 — A gdyby tak było, pozostawby pewien ślad po ich miłości, ślad po Andrzejku. Miałabym prawduczątko, żywą pamiątkę po moim umiłowanym chłopcu. Nie czułabym się już tak osamotniona. Nie ciążyłoby mi tak życie. Och, bo czemże ono jest, gdy się nie ma nikogo do kochania, gdy człowieka przytłaczają wspomnienia, gdy straszliwe zmywy dręczą po nocach, nie dając choćby we śnie zapomnienia? Dlaczego pana tak lubię, panie Janie? Bo mi pan przypomina Andrzejkę, bo pamiętam, jak bawiliście się razem w koniki. Niechże mi pan pomoże odzyskać spokój duszy. Niech pan mi umożliwi stwierdzenie, czy jest wogóle i gdzie owo dziecko, które Andrzej kochał, abym mogła znaleźć ukojenie bólu w dopomaganiu jej, w opiekowaniu się, uznając ją jakby za rodziną córkę. Niech mi pan przyrzeknie, że pan nie spocznie, póki pan jej nie odnajdzie.
 — Przyrzekam — odparł uroczyście Wilewicz — tak samo, jak przyrzekłem Pieszce, że odnajdę zabójcę Andrzeja. Ułatwił mi, zresztą, to zadanie — rzekł i pokazał księżnie te same zapiski Pieszki, które przedtem pokazywał matce.
 Księżna po przeczytaniu rzekła:
 — Jeżeli pan przyrzekł, to trudno, ale przyznam się panu, że nie widzę racji, a szczególnie z naszego, chrześcijańskiego punktu widzenia, w zemście, która tylko ukarze, a niczego nie naprawi.
 Dalszy ciąg nastąpi.

DANIEL BACHRACH.

Śladami przestępców

Sensacyjne pamiętniki

b. aspiranta Warszawskiego Urzędu Śledczego

Straszna tajemnica młodej dziewczyny

Wobec zbiegu okoliczności, panowie życzą? — zapytała, uspokoiwszy się nieco.
 — Czyżby się pani nie domyślała, poco tu przynodem? — zapytałem, patrząc na nią badawczo.
 — Nie wiem, o co panom idzie — odpowiedziała.
 — Nietrudno było dostrzec, że nie ma ona z popełnionem morderstwem nic wspólnego, postanowiłem grać na ogół uplanowaną przez siebie rolę.
 — Podejrzana pani jest o dokonanie w nocy z wtorku na środę, morderstwa.
 — Ja miałam kogoś zamordować? Panowie chyba żartują. To jest z pewnością jakieś nieporozumienie. Przysięgam panom na życie mojej matki, że ja o niczem nie wiem i jestem niewinna, — tu wybuchła historycznym płaczem.
 — Niech się pani uspokoi. O ile jest pani rzeczywiście niewinna, to nie stanie się pani licząc się z policję, przetrwała i nie ukrywać niczego i nikogo. Tu idzie o morderstwo i nie ra-

dzę pani narażać się na szubienicę, a co najmniej na dożywotnie ciężkie więzienie.
 — Ale przysięgam panom, że jeszcze, że nie wiem o niczem i czego panowie ode mnie chcą?
 — W tej chwili się pani dowie. Kiedy pani po raz ostatni była w lokalu Hofmana na Leman street?
 — Będzie to mniej więcej tydzień temu, ale dnia dokładnie nie pamiętam.
 — Z jakiego powodu wynikła między panią a „księżniczką” sprzeczka w czasie której o mało nie doszło wówczas do bójki.
 — Bo mi ta pannica chciała odbić Jacka.
 — Któż to jest ów Jack? — zapytałem, udając, że nie wiem, o kim mówi.
 — Mój kochanek, bardzo uczony i inteligentny. Kiedy się działo rok w więzieniu, to ja mu co tydzień nosiłam „wałówki” (jedzenie) a ta lafirynda mi go teraz chce odbić, ciągle się o niego dopytuje i tylko dla niego przychodzi do Hofmana.
 — A cóż to za jedna? — pytałem dalej, udając, że nie wiem, o kogo się rozchodzi.
 — Licho ją tam wie, jakaś wielka dama widocznie, bo tak górnolotnie mówi, a forsy ma jak lodu. Na pewno ma jakieś bogatego starego „fajera”, a teraz mego Jacka jej się zachciało. Ale niedośćkanie jej! — dodała czerwona

cała ze złości. — I jak ją raz je-
 szcze przydybię, że poluje na mego Jacka, to spiorę tak, że mnie długo popamięta.
 Z odpowiedzi jej wynikało, że nie wie jeszcze nic o popełnieniu morderstwa. Postanowiłem zatem nie narażać jej nie mówić i ciągnąłem dalej:
 — A gdzie się pani z nią zapoznała i kiedy?
 — To Jack mnie z nią zapoznał, jakies dwa lub trzy miesiące temu, mówiąc, że to jego znajoma jeszcze z dawnych czasów. Przychodziła do Hofmana dwa razy tygodniowo i zawsze wszystkim fundowała. Widocznie „fajera” nie żałował jej pieniędzy, miała bowiem zawsze dużo banknotów w torebce.
 — Zechce mi pani jeszcze powiedzieć, gdzie pani była w nocy z wtorku na środę, to jest o negdaj?
 — W domu. Już od czterech dni nie wychodzę z mieszkania i dopiero wczoraj wstałam z łóżka po trzech dniach leżenia. Jeżeli pan nie wierzy, to może pan zapytać moją gospodynię.
 Teraz stało się dla mnie jasne, dlaczego nie wiedziała jeszcze o popełnieniu zbrodni. Widocznie gazet nie czytała i nikt z jej o tem nie mówił. Postanowiłem zanim powiem jej o co idzie, dowiedzieć się od niej o miejscu pobytu jej kochanka. Musiałem być bardzo ostrożny, by nie wzbudzić w niej podejrzenia a byłem przekonany, że o ile nie wie ona rzeczywiście nic o popełnieniu morderstwa, to z pewnością uda mi się w podstępny sposób dowiedzieć od niej, gdzie ów Jack zamieszkuje.
 — Ale narzeczony się naprawdę pani udał — rozpocząłem. — Pozostawia panią samą w czasie choroby i nawet się nie pokazuje. Warto to było tak kiemu do więzienia ratówki nie się? Z pewnością ugania się to raz, korzystając ze sposobności za innymi kobietami i kto wie, czy nie grucha sobie teraz z tą „księżniczką”.
 Z doświadczenia wiedziałem, że najlepszy sposób do wydoświadczenia o kobiecie czegośkolwiek, jest wzbudzić w niej zazdrość. Dowiedzione jest, że kobieta pod wpływem zazdrości gotowa jest do zadenuncjowania człowieka, którego nawet kocha nad życie.
 — Nic podobnego! Jack przychodzi około dziewiętej i przynosi ze sobą śniadanie dla nas. Ale nie powiedział mi pan dotychczas, o co chodzi i kto stał zamordowany?
 — Mniejsza o to. Doszedłem do przekonania, że zachodzi tu nieporozumienie i nie ma pani nic wspólnego z całą sprawą. Bardzo panią przepraszam, że tak rano ją niepokoiłem, ale trudno, było to moim obowiązkiem. Zwracając się zaś do kolegi, powiedziałem: — Możemy teraz pojechać i nie będziemy panieli więcej przeszkadzać.

